

Lời BBT: Với mục tiêu hướng tới phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, thời gian qua, hoạt động khoa học và công nghệ Quảng Bình đã được triển khai đồng bộ và đạt được những kết quả tích cực, góp phần vào sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa của địa phương. Nhân dịp đón Xuân Nhâm Thìn 2012, Tập san Thông tin KH&CN xin giới thiệu một số kết quả hoạt động của ngành KH&CN Quảng Bình trong năm 2011 qua bài viết của tác giả Nguyễn Đức Lý - Giám đốc Sở KH&CN.

KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUẢNG BÌNH

Một năm nhìn lại

T.S NGUYỄN ĐỨC LÝ

Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ Quảng Bình

Năm 2011, năm đầu tiên thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI, Nghị quyết Tỉnh Đảng bộ lần XV và cũng là năm đầu triển khai thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2011-2015. Đây cũng là khoảng thời gian có nhiều thách thức do khủng hoảng kinh tế thế giới, nhưng bằng những nỗ lực lớn, Quảng Bình đã đạt nhiều thành tựu trong phát triển kinh tế - xã hội, đặc biệt là sự tăng trưởng kinh tế và nâng cao đời sống của nhân dân. Những thành tựu đó có sự đóng góp thiết thực và hiệu quả một phần nhỏ của hoạt động KH&CN.

Kế thừa và phát huy những thành quả KH&CN đạt được trong thời gian qua, Sở KH&CN Quảng Bình đã nghiên cứu, nắm bắt thực tiễn hoạt động và các xu thế phát triển để tham mưu, đề xuất, cung cấp những luận cứ khoa học cho cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương trong việc hoạch định các chủ trương, chính sách thuộc lĩnh vực KH&CN, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Đặc biệt, Sở

KH&CN đã kịp thời tham mưu cho UBND tỉnh ban hành Quyết định số 16/2011/QĐ-UBND ngày 13 tháng 10 năm 2011 về sửa đổi, bổ sung một số điều của Quy định về quản lý thực hiện các đề tài, dự án KH&CN tỉnh Quảng Bình; Tổ chức thực hiện Chương trình nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm hàng hóa của doanh nghiệp giai đoạn 2011-2020... Nhờ làm tốt công tác tham mưu, hướng dẫn, hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ cũng như công tác quản lý nhà nước về KH&CN đạt những hiệu quả thiết thực. Các đề tài, dự án nghiên cứu khoa học đã bám sát các nhiệm vụ trọng tâm phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, do vậy chất lượng các đề tài, dự án cũng như hàm lượng khoa học và tính thực tiễn được nâng cao.

Các đề tài đã cung cấp luận cứ khoa học cho việc hoạch định chiến lược, quy hoạch, kế hoạch và các chương trình, dự án đầu tư phát triển kinh tế - xã hội. Kết quả nghiên cứu của nhiều đề tài đã được ứng dụng một cách rộng rãi

vào điều kiện thực tế ở tỉnh ta.

Hoạt động ứng dụng tiến bộ KH&CN được đẩy mạnh, đã có hàng chục mô hình KH&CN được ứng dụng vào thực tiễn như: Nhân giống và nuôi gà Sao thương phẩm tại Trung tâm Giống vật nuôi Quảng Bình; Nhân giống và nuôi gà Ác thương phẩm tại xã Kim Thủy, huyện Lệ Thủy; Nuôi gà Hơ Mông tại huyện Minh Hóa; Trồng thử nghiệm ngô ngọt Thái Lan tại thành phố Đồng Hới; Trồng chanh không hạt ở Quảng Ninh; Thâm canh lúa chất lượng cao QR1, TBR45 trong vụ Hè Thu tại huyện Bố Trạch; Phát triển vườn ươm giống cây cao su tại Công ty TNHH một thành viên Lệ Ninh;... Các mô hình ứng dụng tiến bộ KH&CN phù hợp với nhu cầu thực tiễn và đã giải quyết những vấn đề bức thiết của từng địa phương từ đó mang lại năng suất, chất lượng và hiệu quả, góp phần chuyển dịch cơ cấu sản xuất, cơ cấu mùa vụ, phá thế độc canh, dần dần hình thành tập quán sản xuất hàng hóa, góp phần xóa đói, giảm nghèo và tăng trưởng kinh tế ổn định.

Nếu những năm trước đây, hoạt động quản lý KH&CN, sở hữu trí tuệ, an toàn bức xạ hạt nhân còn những khó khăn, vướng mắc thì nay đã có những chuyển biến tích cực trong việc thẩm tra, thẩm định các dự án đầu tư, phát triển trên địa bàn tỉnh. Công tác bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp ngày càng được chú trọng, đặc biệt là đối với các loại nhãn hiệu hàng hóa truyền thống, có chất lượng cao trên địa bàn. Trong đó, đã hướng dẫn các doanh nghiệp, các tổ chức cá

nhân về thủ tục đăng ký nhãn hiệu hàng hoá, đăng ký bảo hộ nhãn hiệu hàng hoá tại Cục Sở hữu trí tuệ. Tổ chức triển khai thực hiện dự án: Xây dựng và phát triển nhãn hiệu chứng nhận “Đồng Hới” cho sản phẩm nước mắm do các cơ sở thuộc thành phố Đồng Hới sản xuất; phối hợp với Đài Phát thanh và Truyền hình (PT-TH) triển khai dự án “Sở hữu trí tuệ và cuộc sống trên Đài PT-TH Quảng Bình” thuộc Chương trình hỗ trợ phát triển tài sản trí tuệ của doanh nghiệp (Chương trình 68).

Một thành công trong hoạt động KH&CN năm 2011 là Sở KH&CN đã phối hợp Liên đoàn Lao động tỉnh, Tỉnh Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh, Liên hiệp các Hội KHKT tổ chức thành công Hội thi Sáng tạo kỹ thuật Quảng Bình lần thứ 4. Kết quả, Ban tổ chức Hội thi đã chọn và trao giải cho 18 giải pháp trên tổng số 51 giải pháp dự thi với 02 giải nhất, 01 giải nhì, 07 giải ba và 08 giải khuyến khích. Thành công của Hội thi là đã khuyến khích và tạo động lực cho phong trào thi đua lao động sáng tạo của các tầng lớp nhân dân trên mọi lĩnh vực nhằm mang lại những hiệu quả thiết thực trong sản xuất và đời sống, góp phần vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Hoạt động thanh tra KH&CN tiếp tục tạo được sự đồng thuận và niềm tin của người dân và các nhà sản xuất, các doanh nghiệp làm ăn chân chính bằng những thành tích trong công tác phòng chống sản xuất, kinh doanh hàng giả, hàng kém chất lượng, gian lận trong đo lường,

*Khoa học bước sang xuân, đất nước mãi tươi bằng công nghệ.
Môi trường vào đón tết, cuộc đời thêm thắm sắc nhân văn.*

PHAN THANH TỊNH

an toàn bức xạ hạt nhân và tranh chấp trong sở hữu công nghiệp. Hoạt động thanh tra đã góp phần không nhỏ trong việc bảo vệ quyền lợi chính đáng và hợp pháp của người tiêu dùng, đảm bảo công bằng xã hội, hướng các cơ sở sản xuất kinh doanh, các doanh nghiệp vào con đường làm ăn chân chính và cạnh tranh lành mạnh bằng chất lượng sản phẩm.

Hoạt động quản lý Nhà nước về tiêu chuẩn - đo lường - chất lượng đã góp phần ổn định và nâng cao chất lượng các sản phẩm chủ yếu của địa phương, đáp ứng được yêu cầu cơ bản của hoạt động kiểm định nhà nước tại địa bàn. Trong năm qua, Chi cục Tiêu chuẩn - Đo lường - Chất lượng đã kiểm định 13.000 phương tiện đo thuộc các lĩnh vực: Áp suất, khối lượng, dung tích và đo lường điện; kiểm tra việc chấp hành pháp luật về đo lường của các cơ sở kinh doanh dầu, khí hóa lỏng theo Thông tư số 11/2010/TT-BKHCN của Bộ KH&CN. Chi cục phối hợp với Cục Quản lý chất lượng sản phẩm hàng hóa tham gia đoàn kiểm tra chất lượng xăng dầu, thiết bị điện và điện tử trên thị trường tỉnh Quảng Bình; phối hợp với Thanh tra Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn tiến hành kiểm tra và phân tích mẫu phân bón trên thị trường nhằm tăng cường công tác quản lý chất lượng đảm bảo lợi ích cho bà con nông dân. Có thể nói, công tác tiêu chuẩn - đo lường - chất lượng cơ bản đã đáp ứng công tác quản lý KH&CN của tỉnh, các yêu cầu của sự nghiệp phát triển kinh tế và phục vụ hội nhập kinh tế thế giới...

Đặc biệt năm 2011, hoạt động hợp tác quốc tế về KH&CN đã được chú trọng, Sở KH&CN Quảng Bình đã tiến hành triển khai hợp tác với Sở KH&CN tỉnh Khăm Muộn nước Cộng hòa Dân chủ nhân dân Lào theo Chương trình Nghị định thư của Chính phủ. Kết quả, lãnh đạo ngành KH&CN 2 tỉnh sẽ phối kết hợp với Viện Địa lý thuộc Viện KH&CN Việt Nam tổ chức

thực hiện các đề tài nghiên cứu khoa học, cũng như hỗ trợ trong lĩnh vực đào tạo nghiệp vụ về KH&CN, cung cấp các thiết bị văn phòng phục vụ cho hoạt động KH&CN của tỉnh bạn.

Nhận thức tầm quan trọng của thông tin KH&CN, trong năm qua, hoạt động thông tin KH&CN đã tập trung thực hiện tuyên truyền các chủ trương, chính sách về phát triển KH&CN của Đảng và Nhà nước, truyền tải những thành tựu KH&CN trong và ngoài nước, cũng như của địa phương, những mô hình ứng dụng tiên bộ KH&CN đạt hiệu quả cao thông qua các hình thức đa dạng trên: Tập san thông tin KH&CN, Bản tin chuyên đề KH&CN, trang chuyên đề KH&CN trên báo Quảng Bình, Chuyên mục KH&CN trên sóng PT-TH, trang thông tin điện tử về hệ thống KH&CN địa phương... đã góp phần nâng cao nhận thức và tạo cầu nối để đưa KH&CN đi vào đời sống. Điểm nhấn trong năm 2011 là Trung tâm Tin học và Thông tin KH&CN đã phối hợp với Phòng quản lý Công nghệ tiến hành triển khai dự án “Tuyên truyền, phổ biến kiến thức về sở hữu trí tuệ trên Đài PT-TH Quảng Bình”. Ngay sau khi phát sóng, chương trình đã nhận được sự quan tâm, ủng hộ từ phía các doanh nghiệp, đơn vị và bạn xem truyền hình. Quan trọng hơn, chương trình đã trở thành cầu nối giữa doanh nghiệp và nhà khoa học trong việc tư vấn, giải đáp thắc mắc trong việc thi hành các quy định của pháp luật về sở hữu trí tuệ.

Song song với hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, hoạt động quản lý Nhà nước về KH&CN, tiềm lực KH&CN đã được tăng cường cả về hạ tầng cơ sở vật chất, nguồn lực tài chính, nguồn lực thông tin và đội ngũ cán bộ KH&CN. Trong đó, cơ sở vật chất ngày càng được đầu tư xây dựng đồng bộ và hiện đại, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của hoạt động KH&CN. Đội ngũ cán bộ KH&CN

được tăng cường, thường xuyên có chính sách đào tạo và đào tạo lại để nâng cao năng lực tiếp thu tri thức KH&CN mới.

Bước vào năm 2012, hoạt động KH&CN tỉnh Quảng Bình tiếp tục phát huy tính chủ động sáng tạo và tập trung thực hiện một số nhiệm vụ trọng tâm sau:

- Thực hiện tốt chức năng quản lý Nhà nước về KH&CN, sở hữu trí tuệ, an toàn bức xạ hạt nhân và đăng ký hoạt động KH&CN. Triển khai tốt Chương trình nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm hàng hóa của doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh. Quan tâm hỗ trợ các doanh nghiệp, đặc biệt là các doanh nghiệp sản xuất kinh doanh sản phẩm hàng hóa trong lĩnh vực tiêu chuẩn - đo lường - chất lượng và sở hữu trí tuệ; nghiên cứu để từng bước hình thành doanh nghiệp KH&CN và quỹ phát triển KH&CN của doanh nghiệp phục vụ cho hoạt động KH&CN của doanh nghiệp, làm tăng dần tỷ trọng đầu tư cho KH&CN từ phía xã hội và đặc biệt là doanh nghiệp.

- Tăng cường công tác quản lý Nhà nước về TC-ĐL-CL góp phần nâng cao chất lượng sản phẩm các hàng hoá chủ yếu của địa phương. Chú trọng hướng dẫn và hỗ trợ kỹ thuật cho các doanh nghiệp trên địa bàn; mở rộng và nâng cao năng lực kiểm định, kiểm nghiệm phục vụ tốt yêu cầu quản lý Nhà nước, đảm bảo công bằng xã hội trong mua bán và giao nhận, chống sản xuất và kinh doanh hàng giả, hàng kém chất lượng, bảo vệ quyền lợi chính đáng của người tiêu dùng và các nhà sản xuất, phục vụ đắc lực cho các nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương và khu vực.

- Đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ nhằm xây dựng luận cứ khoa học phục vụ quá trình ra quyết định về chủ trương, chính sách, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội tỉnh nhà.

- Ứng dụng các tiến bộ khoa học công nghệ vào sản xuất và đời sống, đổi mới và nâng cao trình độ công nghệ phù hợp với điều kiện, năng lực của địa phương góp phần đa dạng hoá và nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm hàng hoá và hiệu quả kinh tế - xã hội.

- Hoạt động KH&CN phải đổi mới theo hướng gắn với sản xuất kinh doanh và hướng trọng tâm vào doanh nghiệp là chủ yếu nhằm nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả kinh tế - xã hội, tạo ra nhiều của cải giá trị gia tăng cho xã hội.

- Đổi mới dần việc tuyển chọn nhiệm vụ KH&CN theo phương thức đặt hàng xuất phát từ yêu cầu thực tiễn. Gắn trách nhiệm ứng dụng, nhân rộng kết quả nghiên cứu đối với chủ nhiệm và cơ quan chủ trì đề tài, dự án. Mọi nhiệm vụ KH&CN đề xuất thực hiện phải có cơ quan cam kết nhận và ứng dụng kết quả. Cơ quan chủ trì các mô hình, dự án sản xuất thử nghiệm phải có chức năng phù hợp, có khả năng duy trì, phổ biến, nhân rộng kết quả, có trách nhiệm đầu tư cơ sở vật chất và kinh phí, nhà nước chỉ hỗ trợ một phần kinh phí theo quy định.

- Đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền, phổ biến KH&CN, đặc biệt phải nhân rộng các kết quả KH&CN; các kết quả mô hình, dự án, các chương trình đề tài vào sản xuất kinh doanh và đời sống xã hội, trọng tâm thuộc lĩnh vực nông nghiệp nông thôn phục vụ chương trình nông thôn mới.

Nhìn lại hoạt động một năm qua mới thấy sự nỗ lực của ngành KH&CN Quảng Bình là rất đáng trân trọng. Không bằng lòng với những gì đạt được, tập thể cán bộ ngành KH&CN đang tiếp tục nỗ lực phấn đấu từng ngày để có được thành tích cao hơn, đặc biệt là đóng góp nhiều hơn nữa cho sự phát triển kinh tế - xã hội tỉnh nhà.

N.Đ.L